

Sabahattin Ali - Eskisi Gibi
Dağlar ve Rüzgâr

Seneler sürer her günüm,
Yalnız gitmekten yorgunum;
Zannetme sana dargınım,
Ben gene sana vurgunum.

Başkalarına gülsem de,
Senden uzak kalsam da,
Sevmediğini bilsem de
Ben gene sana vurgunum.

Dağları aşınca başım,
Geri kaldı her yoldaşım,
Gel sevgilim, gel kardaşım,
Ben gene sana vurgunum.

Gönlüm seninkine yârdı,
Aynı şeyleri duyardı;
Ayaklarımız uyardı...
Ben gene sana vurgunum.

İtilmiş, tekmelenmişim,
Doğduğum günde yanmışım,
Yalnız sana güvenmişim;
Ben gene sana vurgunum.

Araştırma Sorusu: Sabahattin Ali’nin “Eskisi Gibi” şiirinde biçimsel unsurlar ile duygusal yoğunluk arasındaki bağlantı nasıl kurulmuştur, tartışınız.

Tablo 1. Araştırma sorusunda yer alan unsurların şiirdeki karşılığı ve duygusal bağlantıları:

Unsurlar	Şiirdeki Karşılığı	İşlevi (Duygusal Bağlantı)
Nakarat (Tekrar)	“Ben gene sana vurgunum.” dizesinin her kıtada yinelenmesi	Şiirin ritmini oluşturur; sevdanın bitmeyen döngüsünü ve anlatıcının duygusal inatçılığını simgeler. Her tekrar, bastırılmış duygunun yeniden doğuşudur.
Ses Uyumu (Asonans & Aliterasyon)	“Seneler sürer her günüm, yalnız gitmekten yorgunum.” → <i>g-n-m aliterasyonu, u-ü asonansı</i>	Melankolik ve içe dönük bir ses atmosferi yaratır. Duygu, sesin titreşimiyle hissedilir. “u” sesi içsel yorgunluğu ve kapanmayı temsil eder.
Kafiye Düzeni (AABA)	“Başkalarına gülsem de / Senden uzak kalsam da / Sevmediğini bilsem de / Ben gene sana vurgunum.”	Düz kafiye, biçimsel bir denge yaratır. Bu düzen, duyguların kaotik doğasına karşı kurulan içsel bir savunma gibidir. Acı, biçim içinde sabitlenir.
Dörtlük Yapısı	Her dörtlükte farklı evre: <i>yorgunluk – uzaklık – güven – kader</i>	Duygusal bir yürüyüşü temsil eder. Ancak her evre aynı nakaratla biter → ilerleyen ama aslında aynı yerde kalan bir duygu döngüsü.
Ritim / Ölçü	Yaklaşık 7–8 heceli dizeler, müzikal düzen	Kalp atışı gibi düzenli bir ritim. Duygusal yoğunluğu sürekli diri tutar; her dize bir nefes gibi akar.
İmgelerle Yapı (Dağ – Yol – Yoldaş)	“Dağları aşınca başım, / Geri kaldı her yoldaşım...”	Aşkın bir yolculuk, bir yalnızlık seferi olarak imgeleştirilmesi. Biçim, bu imgelerle içsel hareketi görünür kılar.

Ana Tez: Sabahattin Ali, “Eskisi Gibi” şiirinde biçimsel tekrarlar, ses uyumları ve ritmik yapı aracılığıyla bastırılmış bir duygunun sürekliliğini görünür kılar; şiirin biçimi, anlatıcının duygusal döngüsünü yeniden üretir.

Tablo 2. Ana tezin araştırma sorusu içerisindeki yer aldığı unsurlar ve açıklamaları:

Araştırma Sorusundaki Unsur	Tezin İlgili Bölümü	Açıklama
Biçimsel unsurlar (tekrarlar, ses uyumları, ritim)	“biçimsel tekrarlar, ses uyumları ve ritmik yapı aracılığıyla”	Bu kısım doğrudan biçimsel öğeleri isimlendiriyor. Şiirin teknik yönüne odaklanıyor.
Duygusal yoğunluk (yani içsel gerilim, bastırılmış duygu)	“bastırılmış bir duygunun sürekliliğini görünür kılar”	Biçimin yarattığı duygusal etkiden bahsediyor. Yani teknik yapı duygunun sürekliliğini açığa çıkarıyor.
‘Nasıl bir bağlantı kurulmuştur?’ (neden-sonuç ilişkisi)	“aracılığıyla ... görünür kılar”	Burada bağlantı kurulma biçimi anlatılıyor: biçim, duyguyu <i>ifade eden değil, yeniden kuran araçtır</i> .
Şiirin biçimi ve duygunun ilişkisi	“şiirin biçimi, anlatıcının duygusal döngüsünü yeniden üretir.”	Şiirsel form, anlatıcının iç dünyasını taklit eder; duygusal döngü biçimsel döngüye dönüşür.
Duygusal döngü / yoğunluk / tekrar hissi	“duygunun sürekliliği” + “duygusal döngüyü yeniden üretir”	Bu ifadeler, biçimsel tekrarların yarattığı psikolojik ritmi açıklar. Sevda bitmiyor, sadece biçim değiştiriyor.

Giriş:

Sabahattin Ali, *Dağlar ve Rüzgâr* kitabında yer alan “Eskisi Gibi” şiirinde, biçimsel sadelik içinde yoğun bir içsel çatışmayı görünür kılar. Şiir, yüzeyde sevgiliye duyulan özlemi anlatıyor gibi görünse de derinde, insanın yalnızlığa ve kaderine karşı sessiz direnişini işler. Bu şiirde en belirgin unsur, bastırılmış bir özlemin yarattığı **duygusal yoğunluktur**. Şair, bu yoğunluğu yalnızca sözcüklerin anlamıyla değil, biçimin kendisiyle kurar: “Ben gene sana vurgunum” dizesinin tekrarı, düzenli kafiye örgüsü ve iç ses uyumları, anlatıcının iç dünyasındaki döngüsel sarsıntıyı biçimsel bir ritme dönüştürür. Böylece şiirdeki biçimsel yapı, duygusal yoğunluğun yalnız bir yansıması değil, onun **yeniden üretildiği alan** hâline gelir.

Gelişme:

Sabahattin Ali’nin “Eskisi Gibi” şiirinde biçimsel tekrarlar, şiirin duygusal yoğunluğunu taşıyan temel unsurdur. Her kıtada yinelenen “**Ben gene sana vurgunum**” dizesi, şiirin kalp atışı gibidir. Bu tekrar, sevdanın geçici bir duygu değil, varoluşsal bir durum hâline geldiğini gösterir. Anlatıcı, sevgiliden uzaklaşsa, hatta sevgilisinin onu sevmediğini bilse bile aynı sözü yineleyerek iç dünyasındaki kırılmayı inkâr eder. Bu biçimsel döngü, duygusal bir çıkmazı biçimle görünür kılar: kişi ilerleyemez, çünkü duygu bitmez; dolayısıyla şiir, tematik olarak özlemden bahsederken yapısal olarak bu özlemin sonsuzluğunu taklit eder. Şairin seçtiği **dörtlük düzeni** de bu döngüsellığı destekler — her dörtlükte farklı bir deneyim (yorgunluk, uzaklık, güven, kader) dile getirilse de son dize her defasında aynı itirafa çıkar. Böylece biçim, duygunun sabitliğini temsil eden bir çerçeveye dönüşür. Bu tekrar yapısı, anlatıcının bastırılmış duygusunu kontrol altına almaz; aksine, **biçimin kendisi duygusal yoğunluğu yeniden üretir**, şiirsel form ile içsel çatışma arasında organik bir bağ kurar.

Şiirdeki duygusal yoğunluğun biçimsel bir diğer taşıyıcısı da ses uyumu ve ritimdir. Ali, “**yorgunum – dargınım – vurgunum**” gibi sözcüklerdeki **g-n-m** ünsüz tekrarlarıyla (aliterasyon) ve **u** ünlüsünün sürekliliğiyle (asonans) melankolik bir ses örgüsü oluşturur. Bu sesler, duygunun içe kapanık doğasını yansıtan karanlık ve derin bir tını yaratır. Seslerin sürekliliği, anlatıcının duygularının bastırılamaz şekilde içinden akmasını, bir anlamda sesle taşmasını sağlar. Aynı zamanda şiirdeki **düz kafiye düzeni** (AABA) biçimsel bir düzen hissi yaratır; bu düzen, duyguların karmaşasına karşı bilinçli bir ritmik denge kurar. Ancak bu denge, huzurdan çok bir sıkışmışlığı temsil eder — duygular biçimle kontrol altına alınmaya çalışıldıkça içsel gerilim artar. Ritmik tekrarlar ve ses yankıları, duygusal dalgalanmayı adeta müzikal bir hale getirir; şiir okundukça anlam değil, **duygu titreşimi** derinleşir. Böylece biçimsel unsurlar (ses, ritim, kafiye), yalnızca bir estetik unsur değil, anlatıcının psikolojik döngüsünü dışa vuran bir araç hâline gelir; **duygusal yoğunluk biçim içinde yankılanarak anlamı kurar**

Sonuç:

Sabahattin Ali'nin "*Eskisi Gibi*" şiiri, duygunun yalnızca anlatıldığı değil, biçim aracılığıyla yeniden yaşatıldığı bir metindir. Tekrarlar, ses uyumları ve ritmik yapı, anlatıcının içsel döngüsünü biçimsel düzlemde yeniden üretir; böylece duygusal yoğunluk, anlamın merkezinde değil, bizzat taşıyıcısı hâline gelir. Şairin bilinçli olarak kurduğu bu biçimsel düzen, duygusal karmaşayı gizlemez — aksine, onu düzen içinde görünür kılar. Şiir, biçim ve duygu arasındaki bu gerilimde var olur: düzen ile iç fırtına, sessizlik ile yankı, teslimiyet ile direnç bir aradadır. Bu yönüyle "*Eskisi Gibi*", klasik bir aşk şiirinden çok, insanın kendi duygusuna mahkûm oluşunun şiiridir. Yeniden değerlendirildiğinde görülür ki Sabahattin Ali, burada bir sevgiyi değil, duygunun biçim içinde nasıl sonsuzlaşabileceğini anlatır; şiirin özü, anlamın ötesinde, ritmin içinde saklıdır.